

1106. szám.
1879. Október 26.

Megjelenik minden **vasárnap** másfél íven sokféle képekkel ellátva
Előfizetési ár: Egész évre jan. dec. 8 frt, 4 óra 4 frt, 3 óra 2 frt. Egyes szám 16 kr.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárúsnál. **Kiadó-hivatal:** Pest barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 5 hasábos nompaireille sor 10 kr.

XXII. évfolyam.

A székesfehérvári kiállítás.

(Senky Pál történeteiből.)

MINT a fővárosból száz meg száz látogatóval érkező vonatunk az indóházban megállt, a bérkocsik és társaskocsik körül viadalra kelt tolongó sokaságon átvergődve, — nem is tudom hogyan, egyszer csak a huszonhat esztendő előtt jól ismert, azóta nem látott labdázó réten voltam, s ezen keresztül siettem be magánosan gyalog a városba, melynek iskolájából ama bizonyos számú egypár esztendő előtt röpültem ki a világba.

Nem tudom már annak az egyszerű külvárosi poros utcának a nevét, amelybe legelőbb is értem; de ráismertem az egyik szögletén álló tágas földszintes épületére, az akkoriban — (nevetséges szörszálhasogatás lenne, minden sorban újra meg újra ismételtetni velem annak a rongyos egypár esztendőnek a számát) — másodrendű, de jó ellátás dolgában a legelsővel vetekedő, s vidékünkbeli gazdatisztek és közbirtokosok által sűrűn látogatott »Piros-alma« vendégfogadóra, melynek piros jelvénye, a két

utczára szolgáló két kapunkivül, épen olyan vendégshivólag ott fényelt a Herr Józsepből, a feleségéből, két szép fölserdült leányból és a soha senki által szabatosan megszámlálni nem tudott, egész egy fészekre való golyóbisfejű kisebb-nagyobb szöszke gyerekből álló vendéglős család tagjainak egytől-egyig csupa páros piros almát ábrázoló csattanó egészségés arczán.

A két szép fölserdült leánynak és a ki nem derithető számú golyóbisfejű szöszke gyerekeknek, anyjuk után, a magyar volt az anya nyelve, de maga az öreg (mit, öreg; alig volt több hatvanesztendősnél!) Herr József bizony csak ügyyel-bajjal törte, hanem már régóta magyar szivétől ösztönözve, ugyancsak törte lankadatlanul.

Akár milyen csodálatosan esett is ki ez aztán sokszor, mégsem beszélt másféle nyelven a Herkopaternek sem, hacsak különben való kerékben törtetés és olajban főzetés fenyegetésével nem kényszerítették rá, vagy hacsak

sopronmegyei hienczek meg tikászok nem szálltak a vendégfogadójába. Kiváltképen gyönyörűség volt pedig hallani még nem igazi nyelvészeknek is, ha a nem kevésbé jungbunzlai származású szomszédbeli szijgyártóval — aki meg épenséggel legyőzhetlen magyar hazafiságból akasztotta szegre a magával hozott nőszabóságot a sokkal magyar nemzetibb szijgyártóságért — mutatták meg közakarattal ketten, hogy milyen meglepő dolgokat lehet művelni Árpád nyelvével, ha jó kezekbe kerül.

Hanem azért későn-korán, amint régen megfogadták, mindig és mindenütt csak magyarul beszéltek.

Adventben, mikor hajnali misére szokás minálunk jobb keresztényeknek járni, a valamivel kilebb lakó szijgyártó rendszerint már a második harangszó után bezörgetett a Herr Józep ablakán, mondván:

— Komm-mm-ram, szentekház! Komám uram, szentegyház!)

Herr Józep már várta, hogy kikiáltson:

— Kész van!

Aztán mentek együtt, mindegyik a maga magyar imádságos könyvével; kitéve a menybelieket annak a tündődésnek, hogy ugyan mi-féle nyelven szóló könyvből imádkozhatnak hozzájuk.

Reggelenként való rendes találkozásukat egymással való kölcsönös gorombáskodásnak tarthatta volna az ember, amennyiben mindegyik azt mondta a másiknak, hogy »jó rekedt«; — ellenben este »jojczakát« mondván, mindegyikük egészen őszintén kívánt a másiknak valamit, még pedig »nyolczat.«

Lassanként azonban mindinkább tünedezett beszédjükből a jungbunzlai zamat, s emlékezem, hogy a Herr Józep egyszer borvásárlás végett nálunk járván, és kíváncsi levén rá, vajjon az udvarunkon sasirozó pávának vannak-e csirkéi, csak egy kicsit hökkentette meg az öreg Ferencz hajdut, kérdvén tőle:

— Vannak ennek a pápának gyerekei?

A »Piros almához« szállt rendesen atyám is, ha a városba jött; s aki valamikor a szülei háztól esztendőhosszatt távoleső városi kosztosiák volt, foghatja csak föl, mekkora örö-

met jelentett az nekem, ha valamelyik nap iskolából kijövet az a mindig várt izenet várt rám kosztoshelyemen váratlanul, hogy menjek a »Piros alma« vendégfogadóba!

S miután ilyenkor okvetlen tiszta ingbe öltöztetni akaró kosztos asszonyomat, e szándékának egyszeriben való visszatartatlan eliramodással okozott meghiusítása által határtalan elkeseredés martalékává tettem, mint röpültem utczákon, utczanépen keresztül, magam körül nem látva-hallva, nekifutva járó-kelőknek, tizszer is majdnem alája kerülve utzaszögleteken hirtelen kikanyarulo sebesen hajtó kocsiknak és a városi zajban folyton riadozó vásáros ökröknek, lovaknak; rohanva, és egyre rohanva istenörizte gyermeki vak meggondolatlansággal hanyatt-homlok, — és meg sem állva előbb, mint annak a keblén, akit kereső szemeim végre messziről megpillanthatnak, s aki már várt rám a vendégfogadó kapujában, itt, itt, ezen a helyen ahol most állok, és ahova most e cseppek esnek . . .

A »Piros alma« czimert sem lóggázza már a szellő a kapuk fölött, az egykori barátságos vendégfogadó most valami lovas katonák lakatanyája, amint látom.

A két piros alma-arczu fölserdült szép leány, és a piros alma-arczu sok-sok szöske gyerek, azóta bizonynal boldog családanyakként és apákként élnek erre-arra, körülmosolyogva ujttermésű páros piros alma-arczok megtöbbszörözött példányaitól; mig maga az öreg piros alma-vendégfogadós bizonyára ott lent lehet már, ahova — a tilalom alá vetett legelső paradicsombeli piros almának leszakasztása következtében kijelentett isteni végzetnél fogva — minden piros almának és minden e földi gyümölcsnek a maga idejében le kell egyszer hullania, ha arra elegendőképen megérett.

— — Megyek tovább, iskolánk felé, melynek falain belül utoljára voltam még gyermek.

Nem találom. A vén »Sedes Palladi Doctae Sacra« nincsen sehoh. Meghalt az is.

Diszes fiatal épület állt a helyére. Idegenen néz le rám, mint akit nem látott soha. Hiába keresek egyetlen — kegyelettel megör-

zött vagy véletlenül megmaradt — pontot is a régeből, melyet megelevenülő emlékeim régi ismerősként üdvözölhetnének.

Gondolok tanáira. kiknek szigorúsága és igazságtalansága ellen, (mint többi iskolatársamnak) nekem is bizonyára mindennapos volt ajkaimon a panasz, zugolódás; de akiknek bölcs, nemes, érdemteljes, türelmes és föláldozó fáradozásait most (mint bizonyára többi tanuló társaim is mind, ha benőtt a fejük lágya), hálás kegyelettel ismerem el.

Legelőször eszembe jut a Világtörténet régiszabásu patriarchális öreg tanára, a derék tiszt. B—y, kinek leghosszab időn át voltam tanítványa, s ki olyan jóízű pathosszal szokott hozzá fogni előadásaihoz evvel az állandó bevezetéssel: »Szaólottunk utoljára« Egyszer, nem emlékezem már rá, milyen közbejött akadályok miatt, egymásután három előadását volt kénytelen félbeszakasztani mindannyiszor épen amint elkezdte: »Szaólottunk utoljára — Cyrus bevette Babylont . . .« és ennek következtében természetesen három egymásután következő előadás kezdetével ismételni mindig: »Szaólottunk utoljára, — Cyrus bevette Babylont . . .« Ebben van magyarázata annak, hogy ami a Világtörténetet illeti, miért vagyok én maig is leginkább tisztában avval a történeti eseménnyel, hogy Cyrus valamikor bevette Babylont. —

Azután a sokáig félreismert és népszerűtlen de végre teljes nemeslelkűségében és lángoló hazafiúságában megismert és dicsőített klasszikus-műveltségű Sch—r; Horatius, Virgilius, Tacitus mélytudományu magyarázója, a bölcsészet és Aesthetica tanára, kinek klasszikus megbotránkozását meg sem próbálom leírni, mikor H. M. tanuló társam könyvében, Virgilius Buccolicájában, a nagy római költő e sora mellé: »Sylvestrem tenui musam meditaris avéna« — ezt a debreczeni fordítást találta jegyezve: »Vad ímzűsát fogtam zabbal tartottam.« —

A finom műveltségű, tábornoki magatartásu, hatalmas L—dt, a félelmetes görögnyelv és irodalom haragos tanára. A görögnyelv már magában is elegendő szörnyűség, hát még mikor egy mindig haragos generálistól kell azt

tanulni. Katonás magatartásu hatalmas alak volt, de mi talán mégsem annyira ezért, mint inkább talán a vérfagyaláló görög nyelv miatt nem birtunk egyebet látni benne haragos generálistól, reverendája daczára. Talán lett is volna belőle, ha tovább tart az 1848—49-iki szent háboru, melynek zászlai alatt ő is ott volt. —

A matematikai tudományok tanára, a rendkívüli kedvességű, szeretetreméltó O—ch, ki a szerény szerzetes-talárban és semmi másban: a legutolsó divat szerint öltözött világfiak toilettejét elhomályosító legelső és legelegansabb gavallérja tudott lenni a városnak, ha akart, s akit az én matematikai tudományokban való csodálatraméltó járatlanságom nagyon sokszor őszintén kétségbeejtett. —

A vallástanár, az örökmosolyu, üde piros arczu szende D—s, ki olyan szelid lány hangan olyan választékos finomsággal fejtegette előttünk, a hittudományt, hogy akármely virágnyelv-tanár megirigyelte volna érte. —

A nagyműveltségű büszke B—a, a rettegett igazgató, a természettan jeles tanára; és végre az általános népszerűségű derék M—s, a nemzeti irodalom-történet és csillagászati földrajz érdemteljes tanára — az Isten éltesse mind a kettőjüket soká!

A többieket már régen nem élteti — csak hálás tanítványaik emlékezetében.

— — Tanuló társaim! Megelevenültök most emtékezetemben egyenként mind: amint vidám játékaikban boldog önfeledten elmerültünk; vagy amint egy-egy nem egészen rendben levő leczkeföladat nagy gondjával terhelve, az előadásokra gyülekeztünk; vagy amint sorban a padjainkban ültünk.

Hányan járhattak itt azóta közületek ilyen gondolatok közt mint most én!

Nem megy-e valamelyikőtök épen e pillanatban el mellettem, a nélkül hogy egymás egykori piros arczára ismernénk a férfigondok barázdái alatt?

Nem valamelyikőtök robog-e tova azon a pompás fogaton. Nem valamelyikőtök huzódik-e előle ama szögletkő mellé, abban a meggyviselt kopott kabátban? —

Eszembe juttok egyenként mind, s akarat-

lanul is elmosolyodom, amint rákövetkezvén a sor, magam előtt látom egész nagamivoltában K. Sebő barátunkat, a hosszú sváb fiut, ki mindnyájunk irigységére (mi még messzire lévén attól a dicsőségtől) már rendesen borotválkozott is, s aki minden jószándék és nyolczesztendei magyar iskolázás daczára sem birt olyan szilárd lábra vergődni a magyar nyelvben, hogy nagy gyönyörködésünkre minden lépten-nyomon le ne terítette volna egész hosszúságában a lábáról egy-egy — nem is épen valami markosabb — magyaros kifejezés, amelylyel nem tudott megbirkózni, Azt szokta mondani, hogy: »Ingyen! (Hiába!) Minden iparkodásom dugóba dül!« Nem gondolván arra, hogy milyen jók lennének azok most ide, nem jegyeztem akkor föl az ilyen remekeléseit, amelyeknek nagyszerűségével sokszor igazán álmélkodásba tudott ejteni bennünket, s melyeknek hosszú füzérét minden megszólalása gazdagította egy-egy nyelvészeti ritka gyönggyel. Csak arra emlékezem a sok közül, hogy egyszer a patriarchalis B—y tanárunknak felelven, a görög történet nem tudom már milyen nevezetű hősről kellett beszélnie, aki így meg így bűnhődött, »mert Aristogiton leányát elcsábitotta;« — amit K. Sebő barátunk így adott elő: »... mert Aristogiton leányával illetlenül viselte magát.« Persze hogy odalettünk tiszteendő professorostul. Szegény K. Sebő barátunk. Azóta meg ő követte el azt a nagy illetlenséget, hogy meghalt. —

Aztán a mindig magyar ruhában járó, mindig jókedvű E—y László, kitől egy diák, mulatságon ezt a pohárköszöntőt tanultuk: »Adjon Isten minden jót, legfőképen lelki jót; — hogy a magyart megbecsülje mind a német, mind az oláh, mind a tót; — dolmányunkról soha le ne essék a folt, hanem olyan legyen, mint mikor új volt. — Hej, szilági berekben, szarkák verekesznek! — veréb odaszálla, szalmakardot ránta; — prűcsköt agyonfüttyenti, bagolyt bűnsnek veti; — bagoly pedig esküszik: isten engem, csitri bagoly, pémet pajtás, sütőlapát — (a borospohárra mutatva) ez ám a hitnek a csipeje! — Isten adott dillel-dallot, tarka tarisznyát; — asszonyunknak jókedvet, bocskorunknak telenket. — Pif,

puf, aki ezt a verset el nem mondja, egy pint borral tartozik.« Szegény jókedvű E—y László barátunk, most hallok, nagycsaládu férfi létere tavaly agyonlőtte magát. — Hát mi többiek, a többi iskolapadokból, akik még itt vagyunk, s akiknek még megvan a jókedvünk!

— — Abban a házban voltam koszton, egy számostagu szabó-családnál hatodmagammal; a gymnasium minden osztályából — a két legalsót kivéve — egy-egy kosztostárs.

Minden reggel jókor fölkészülve vártuk már, mikor halljuk már a konyhából háziasszonyunk kiáltását: »Ifjak!« Ami azt jelentette, hogy tessék reggelire mennünk. Mikor aztán hallottuk, hogy: »Ifjak!« — fogta mind-egyikünk a maga székét, s avval iskolai rangfokozatban mentünk a konyhán keresztül a család szobájába reggelire, egy pohár tejre és kiflire. Az előlmenő nyolczadik-osztályos már szemben volt a reggelivel, mikor a processió vége még csak indulóban volt. Sokszor hiába vittük magunkkal a székeket.

Tudniillik mikor csupán a hat pusztá kifli várt ránk a nagy asztal közepén tányérra téve. A legelől menő elvette a legropogósabbikat, utána a többi a kevésbé legropogósabbat, s végre a leghátul jövő legkisebb kosztostárs a meghagyott legutolsót válogatás nélkül. Azután — nehogy az első a hátulsókba bonyolódjanak — körüljárva a nagy asztalt, ugyanabban a diszes processio-rendben székestül kiflistül visszatértünk a magunk szobájába, csak ennek az ajtaja betevése után engedvén meg magunknak, szenvedett tejbeli megrövidítettünk miatt olyan keserű kifakadásokat, amilyeneket más rendes processiók részvevőitől nem lehetne hallani megütődés nélkül.

Minthogy pedig háziasszonyunknak tejes és nem-tejes reggeleken egyaránt egyforma titokteljességgel hangzó »Ifjak!« kiáltásából sehogysem birtuk kitanulni, hogy kiflit jelent sen-e tejjel, avagy csak egyszerűen kiflit; és minthogy eszerint a reggelizés időtájának közeledtekor mindennap előre a legfeszültebb kíváncsiság és szorongásteljes bizonytalanság fogott el bennünket arra nézve, hogy mi vár ránk a családi szobában; és minthogy végre

akár tejjel, akár tej nélkül dölt legyen is el sor-sunk (amennyiben az egyiket épen úgy vártuk és nem vártuk mint a másikat), kellemesen vagy kellemetlenül mindig meg lettünk lepve: nagyon természetesen napról-napra égőbb vágy keletkezett bennünk, vajha megszabadulhatnánk a minden reggelizés idejére kikerülhetlenül ujrászülető gyötrelmes bizonytalanságtól; és vajha inkább arra a szilárd bizonyosságra tehetnénk szert, hogy egy reggel sem viszzük ezentul hiába be a székeket.

A főnforgó körülmények közt ez nevetéses hallucinatio volt, vagy nyughatatlan ujtási viszketegség, a tényleges fölsőbbség szándéklatainak kijátszására irányuló nyilt összeesküvés bünével egybekötve.

De nem hiába voltunk diákok.

Kipuhatoltuk, hogy rendszerint olyankor maradunk száraz kifli mellett, amikor háziasszonyunk két tehenének a tejét a szomszédok mind elhordják. Ezután már csak gyerekjáték volt kéz alatt, inasgyerekek útján hírét terjeszteni a szomszédságban, hogy a Papucs szabóéknak (nem tudom miért hitta mindenki így a háziasszonyunknak a férjét, mikor pedig Haffner volt a neve) mind a két tehene kórságos. Az összeesküvés fényesen diadalmaskodott, ettől fogva hébe-hóba még aludt tej is került uzsonnára, — hanem itt a kezem, vágják le, — de én el nem árulom ma sem, melyiküinktől származott a háziasszonyi tejesfazekak rendjét így fenekestől fölforgató szabadoncz eszme, s melyikünk tüntette ki magát annak végrehajtása körül legnagyobb virtuozitással. Szoros titoktartást fogadtunk egymásnak a legelső extra aludt tejes tényér fölött.

Pedig Papucs szabóéktól nem is kellene talán már tartani: ismeretlen új emberek laknak a lakásukon régóta, és a szomszédságban sem ismerik a nevöket még a hiréből sem.

— — Mióta járok már fölebb-alább mindenfelé, sehol egyetlen ismerős.

Megváltozva nagyobbára még a házak is, kívül-belől, mint a férfikorában itt járó egykori iskolás-diák; idegen vagyok itt, ahol valamikor négy esztendeig második otthonom volt. Hányadik ismerősöm után való tudakozódá-

somra kapom már feleletül, hogy hiszen már régen — — —!

Ott jön szembe végre egy iskolatársam!

Valahára egy ismerős, akivel itt beszélhetek. Nagy ur. Több év előtt olvastam az újságból, hogy kinevezték sarkantyus-vitéznek vagy más valami efféle nagy urnak.

Igazán keveset változott, legalább annyit nem, hogy rögtön rá ne ismertem volna.

Most valakinek a köszöntését fogadja; még a hangja is egészen olyan, mintha csak a régít hallanám.

Mostmár egészen szemben vagyunk egymással — rám néz; azután másfelé fordítja a fejét, és tovább megy.

Hát ez is meghalt! Legalább rám nézve, — amint én is, rá nézve.

— — Szent orgonahangok. Ah, ezek — ezek igazi ismerőseim! A diákok litánián vannak a templomban. Onnét hangzanak hozzám ezek az ismerősként egyedül üdvözlő hangok.

Behínek a templomba, s amíg tulajdonképen a mennyei karokként zengő száz meg száz ártatlan gyermekhang istendicsérő énekét (az általam rég elfelejtett és most egyszerre mind újra tudott egyszerűen magasztos verseket) kísérik, támogatják és segítik fölebb-fölebb, erős, nyugodt, engesztelő, lágy zengéssel: egyuttal nekem is elmondják (mintha épen csak úgy magamban gondolnám és érezném) mindazt amit mindenki megtanulhat aki akar, a jól megfigyelt orgonahangoktól.

Azután rég nem érzett megkönnyebbülés képében adott utravalóval elbocsátanak; kiki-sérnek a templomból, keresztül a városon, amint az ismerős ismeretlen utcákon még sokáig ide-oda bolyongok, s a kiállításról, aminek a megnézésére jöttem, végképen megfelekezem, s amint utóbb a nemsokára induló vasúthoz sietek.

Kísérnek mikor már a vasuton ülök, az egész uton mindenütt, amint az eltöltött egész napról és az emberi életfolyásáról gondolkodom; amint sebes rohantunkban koronként rövid időre meg-megállunk, s egy-egy elért állomás elkialtott nevét hallom; kísérnek amint lelken-dezve fölszállni siető utasokra, csomagokat föl- s leadó vasuti szolgálók sürgésforgására, a

büszke tekintetű állomásfőnök aranypaszomántos sipkájára és pisze vagy szabályos romai orrára, és az egész vasuti nagyszerűséget a tilalmas kerítés mögül szájátva bámuló falubeli parasztkra érdek nélkül kibámulok; és amint aztán a parasztyerekektől már alig várt nagyszerű füttyentéssel, tűzökádva és zakatolva tovarobogunk.

Kísérnek amint a leereszkedő alkonyatban egyre homályosabban kivehető tornyok, kis parasztházak, belőlük messzire ellátszó konyhatüzek, hazahajtó pásztorok, gazdaságimajorok sudaras kutjánál a meregetést elrobogásunkig abbahagyó béreslegények és a titokteljes távirópóznák elsuhanó árnyalakjai közül egynek-egynek talán utána tekintek; amint a következő állomásnál a teljesen beállt sötétségben — az azokkal jövő-menő vasuti szolgálkat számba nem véve — csak maguktól föl s alá

futkosó lámpásokat látok; kísérnek amint a nagyszerű füttytel és dicső zakatolással újra tovarobogunk, s mikor ebbe a nagy városba este elszédülten megérkezem.

Kísérnek amint a zszibongó utczazaj, kocsirobogás, és erre-arra tolongó és minden utczanyilásból uj hullámokat magába nyelő sűrű áradat közepette hazafelé tartok; és kísérnek egészen addig, amig küszöbünkön elem siető családom örvendő hangján kívül a világon semmi egyebet nem hallok.....

*

Ez a története annak a füstbe ment honorariumnak, mit a »Világvezér« című nagy politikai lapunknál kellett volna megszolgáltatnom a székesfehérvári kiállítás leírásával.)*

*) Az Athenaeum 1880-ra most megjelent nagy képes naptárából.

A VÁRMEGYE HÁZANÁL.

— Ugyan porkoláb ur, minek már ez a parádé. A dologházban nem tették ezt velem.
— Hja, öcsém, ahány ház annyi szokás.

LELKIISMERETFURDALÁS.

— Nem furdal a lelkiismeret, te Zsuzsi, hogy egy csókot adtál annak a Marczinak?
— Dehogyan, nénemasszony, mikor Marczii meg kettőt kért, aztán mármost haragszik, ni!

EMERENZIA KISSASSZONY AZ UBORKÁSHORDÓT A TÉRDÉRE EJTETTE. A PORCELLÁNOS BOLTBAN.

Délután már rá sem birt állni: hijják el az orvos urat.

— Az istenért mi érte nagysádat, kérdi az orvos ur. Hogyan történt a szcrencsétlenség?

— Ah, orvos ur. Magam sem tudom jóformán talán. Azt tartom ugy történetett, hogy amint ma reggel hű barátnőimnek, kedvencz kanárijaimnak nyujték élelmet, a kályha válláról le-simitottam véletlenül egy piros almát, mely éppen oda esett, ahol most ugy fáj.

— Szabad látnom a szenvedő tagot?

— Ah, orvos ur!

— Kikerülhetlenül szükséges.

— Hallod, Rézi? Ez rettenetes!

— Ne tessék vonakodni, nagysádnak, mondja Rézi; hisz az orvos urnak ez a hivatásával jár.

— Ah, Rézi, de ez mégis bőrszasztó. Épen ma nincsen fön a rózsaszínű harisnyakötöm!

Ehol, ni; éppen egy porcellános bolt! mondja magában urambátyám, egy magános váci-utcai séta folyamában. Jó hogy az utamba került, veszek már egy istenadta hamutartót, legalább ne bős-törködhessék mindig velem az anyjuk, hogy mind teleszivarhamuzom a szobáit.

Benyitva a boltba, elkáprázik a szeme a szép boltos kisasszony láttára.

Hogyan kérjen mármmost ilyen tündértől olyan krajczáros csekélységet.

— Mi tetszik — kérdi előzékenyen a tündér.

— Hát, szinte röstelem is — mondja kipkedve-kapkodva urambátyám; — tessék elhinni, szinte röstellem is, — — igazán röstellem — —

— Oh, kérem! mondja a tündér, és egészen avval a jó szándékkal, hogy urambátyámat a további magyarázat zavarától megkimélje, kitar előtte egy rekeszt: — melyik fajtából tetszik parancsolni?

ÉRDEKES ELŐADÁS.

A nagyságos asszonynak jelentik előadásközben a színházban, hogy tessék haza menni, mert a nagyságos urat megütötte a guta otthon.

Siet hát haza.

Egyszerre hirtelen megállapodik utközben.

— Talán el tetszett felejteni valamit? — kérdi ő nagyságától a eseléd.

— Igen, a színháznál visszatérti jegyet kérn.

A kis leányok.

— Te neked nincs olyan szép fogad mint énnekem.

— Teneked meg nincsen olyan szép mint az én mamámnak, mert azé olyan mint a hó.

— De a te mamádnak meg nincsen olyan szép mint az én Mathild nénémnek, mert azét meg ki is lehet venni.

Mi a tél.

*Ki nem tudja mi a tél
Álljon ki a kapufél-
Fahoz, mikor fuj a szél, —
Majd megtudja mi a tél.*

Az illedelmes kis leány.

— Nem láttad a kis fésűmet, galambom?
— Akis fésűjét, mamám? Köszönöm kérdését,
nem láttam.

MEGFOGHTATLAN.

— Én meg nem foghatom, édes angyalom, mi megbámulni valót találhanak rajtunk az emberek, hogy mind utánunk néznek!

— No, már azt az egyet csakugyan meg nem foghatom magam sem!

A KOSZTOS-HÁZNÁL.

Ki lett alkudva, hogy a kosztos ur akár kávé-t akár theát kaphat reggelire, amelyik tetszik.

E megállapodásnak az értelmében mingyárt az első reggelizési időpont elérkeztével kérdi tőle a kosztos asszonyság: Mi tetszik? kávé-e vagy thea.

A kosztos urnak mindegy akár melyik.

— No de mégis!?

Tessék elhinni, hogy neki igazán mindegy, ha mondja.

A kosztos asszonyság hát hozza az egyiket találmra.

A kosztos ur szembe ül a reggelis pohárral, s miután egy darabig feszült töprengés közt szemlélne azt, végre egészen udvariasan mondja az asszonyságnak:

— Szabad tudnom mi van ebben a pohárban?

— Hogyan értssem ezt a különös kérdést, uram? kérdi vissza természetesen csipős hangon az asszonyság.

— Nos, mert ha kávé lenne netalántán, akkor azt tartom inkább theáért esedezném; ha

pedig thea volna, akkor meg mégis inkább a kávéval próbálnék szerencsét talán!

KI HIÁNYZIK.

A sváb anyafiaknak nagy esetjük volt: farkas járt a faluban az éjjel, elrabolt egy bárányt.

Biró uram kora hajnalban tizedmagával utána indult a csapáson: jaj annak a farkasnak!

Hanem a farkas jól intézte a maga dolgát, nem került a vasvillákra, s utóbb még a nyomát is elvesztették.

Biró uramék üres kézzel fordultak vissza a harmadik határból.

Hogy minél előbb otthon lehessenek, szántó földeken mezőkön keresztül toronyíránt tartottak hazafelé.

Az egyik szomszéd határban egy jókora árok került az utjukba. Az árok fenekén egy kis víz is folydogált.

Ezt át kellett ugrani. Megcselekedték. Derékasan; emberül.

Mikor már egyet sem láttak maguk közül a tulsó parton, biróuram megállítja az atyafiakat.

— Megálljunk, atyafiak. E nagy munka volt.

Hadd lássuk, nem veszett-e valaki közülünk az árokba! megvagyunk-e mindnyájan. Álljanak kegyelmek körbe; tizen voltunk, hadd számlálom meg magunkat.

Azután elkezdte a számlálást:

— Én vagyok én; kezdé saját mellére nyomva a kezét, s aztán ujmutatással számlálva a többieket: — egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolcz, kilencz. Egy hiányzik közülünk. Ki veszett oda?

Egymásra tekintgetnek, nem bírják kitalálni.

Nem-e talán a Wachtl? — Nem, a Wachtl itt van.

Vagy a Krumpe Náczi? — Miféle beszéd! Hiszen ott van a bíró uram háta mögött!

Vagy talán a nagy Wasztl? — Az is itt van!

Ahá, bizonyosan akis Braumutzl Hanesz! — Erre hirtelen a levegőbe szökkenő, ott keményen rázogatót, s az atyafiak által végre csakugyan észre is vett vasvillanyél kideríti, hogy a kis Hanesz is megvan.

Ki hiányzik hát? Sorra vették, kik indultak el hazulról ma reggel hajnalban — mind meg voltak. De hát ki hiányzik akkor?

Talán rosszul számlálta meg őket a bíró uram. Megszámlálta őket újra. Aztán megint újra — tizszer is:

— Én vagyok én. Aztán folytatva: egy, kettő, — kilencz.

A már csak bizonyos, hogy egy hiányzik. De ki?

A többiek is megpróbálták a számlálást, a falubeli szokás szerint: »Én vagyok én. Aztán 1, 2, — 9.

Himmel kreutz krucifix donnerwetter! Ki hiányzik hát!

Csak akkor derült ki, hogy senki sem hiányzik mikor nagy buslakodva haza érven, bíró uram sorba állt csapatával a helység háza előtt, s odahivatta az asszonyokat, hogy végig nézve rajtuk, azok mondják meg, hogy melyiknek nincs meg az ura. Mert hát egy odaveszett szegény, de nem tudni hogy kicsoda.

Szegény ember jalkiáltása.

*Lótok-futok mint a botond,
Hej csak volnék én a Botond,
Be vágnám a világ fejét,
Ne szórná rám az epéjét.*

*Keserü már minden perczem,
Nincs egyebem: szegénységem,
Furkós botom, az is törött,
Borus felhő fejem fölött.*

*Reménységem?! Elhervadt már
Keblem, szívem, rideg, kopár,
Megcsalt engem ez a világ
Megviselt mint ősz a zöld fát.*

*Lehorgaszta a fejemet,
Czipelem bus életemet,
Sóhajtogatok, de mi haszna,
Nincs a ki csak meg is szánná.*

*Görnyed vállam, veszket térdem,
Könybe lábbad mindkét szemem . . .
Amíg bírom, addig viszem,
Nem messzire, tudom, hiszem.*

*Akkor aztán megharagszom,
Haragomba nagyot iszom,
Tudom akkor gazdag leszek,
S vel-d világ nem peretek.*

Hézagpótló.

— Kérem, excellenciás főispán ur, nem volna valami nekem való hivatal kérvél?

— Hát, tudja uramöcsém, volnának van, de magának való nincsen. Egyébiránt pedig én nem vagyok excellenciás, hanem csak nagyságos.

— Hát nem elég az?

TESSÉK MÉG EGYET MEG- PROBÁLNI.

Miska inas haza vitte az új csizmát a tekintetes urnak kinek az a kiállhatatlan szokása volt, hogy nem szokott neki borraivalót adni. Fösvény volt mint a fenemadár; ezt tartotta felöle Miska.

Hanem, nem akarván a tekintetes ur jobbérzéseinek előre is bevágni az útját, ha netalántán ezuttal mégis adakozó indulatra akarna hangozódni: egész becsülettudással köszöntött jóreggelt a tekintetes urnak.

— szerencsés jó reggelt kívánok a tekintetes urnak. Meghoztam az új csizmát.

A tekintetes ur tudta, hogy e most borraivalót vár tőle, minek a gondolatára egyszerre kilelte a hideg. No, csak hogy kilelte a hideg. Legalább Miska azt gondolja róla, hogy beteg, és már csak szánalomból sem vár borraivalót egy szegény beteg Lázártól.

— A csizmát hoztad meg, Miska? mondja hideglelős savanyusággal. Jól van, Miska. Csak tedd le, Miska! Jaj, a fejem!

— A feje fáj a tekintetes urnak?

— Dehogy is csak a fejem! Jaj a lábam!

— A lába is fáj a tekintetes urnak?

— Dehogy is csak a lábam! Jaj a derekam!

— A dereka is fáj a tekintetes urnak?

— Dehogy is csak a derekam! Jaj, mindenem!

— Mindene fáj a tekintetes urnak?

— Nemcsak hogy mindenem fáj, de nem bírok sem ülni, jaj! Sem állni, jaj! Sem fekünni, jaj! Mindenképen próbáltam már, mind hiába, jaj-jajjaj!

— Nem bír állni a tekintetes ur?

— Nem, jaj!

— Sem ülni?

— Sem, jaj!

— Sem fekünni?

— Sem sem, jaj!

— Nohát, (de amikor ezt mondta, már fogta a kilincset Miska), tessék még egyet megpróbálni, amit én mondok: tessék magát fölakasztani!

SZERKESZTŐI SUBROSA.

Bajmok. Hármat kiválasztottunk. A lapot a folyó év-negyedtől fogva megindítottuk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Státióuteza 80-ik szám alatt.

Budapest, 1879.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD

(Athenaeum-épület.)

Hirdetések felvételnek:

GOLDBERGER A. V.

hirdetési irodájában

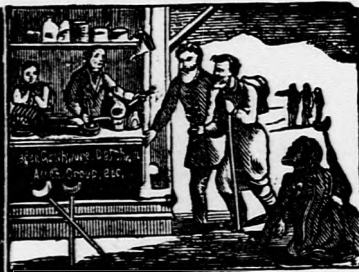
Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Főmunkatárs

SENKY PÁL.

KAJCÓJA

JANKÓ.

Különös figyelemre méltó!

A hírneves
dr. FORTI-féle
sebtapasz,

mely rendkívüli
gyógyereje, elválasztó,
erlelő s fájdalomat
csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosab s egyszerűs-
mínd
gyökeres gyógyulást eszközöl különönné bajokban. Egy csomag ára 50 kr, nagyobb csomagé 1 frt, használati utasítással együtt postán küldve 20 krral több.

Központi küldeményező raktár Pesten:

TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszerész úrnál

Bécsben Pleban F. X. gyógyszerteráiban, Istvántér 1. sz. Dr. Girtler F. gyógyszerteráiban, Freitung 7. sz. Herbabny Gyógyszerteráiban, Neubau, Kaiserstrasse Nr. 90. — **Grácban:** Nedved A. gyógyszer. a Mur-téren. Továbbá kapható **Budapestben:** **Pillich F.** udv. gyógyszerteráiban nagy (3) korona u. — **Formágyi F.** gyógyszer 3 korona u. 26. sz. — Ifj. **Dr. Wagner D.** városháztér. — **Schernhoffer K. özv.** a »nagy Kristófhöz« címzett gyógyszer., váci-u. és a Kristóf-tér sarkán; és id. Dr. Wagner D. gyógyszer. váci-u. 59. — **Egressy R.** gyógyszer. nádor-u. 2. — **Sztupa Gy.** a Kalvintéren. — **Telkesy J.** udv. gyógyszer. a várban, — **Wlaschek E.** gyógyszer. a Krisztina vár. — **Frum J. Schwartzmayer K.** gyógyszer., viziv. főu. — **Elszardorfer G.** gyógyszer. Tabánban (Rácsv.) főu. — **Alsó-Lendván:** Kiss B. nál. — **Aradon** Rozsnyay M. és Schaffer A. gyógyszer. úrnál. — **Bereytyó-Ujfalun** Sárrethy L. — **Békéscsabán:** Varságh B. — **Bihar-Mező-Keresztesen:** Greczkó. — **Büd-Szent-Mihályon:** Lukács F. — **Debreczenben:** dr. Róthschnek V. E., Tamássy K. és Göltl N. és Örvényi O. — **Duna-Földváron:** Nádhéra P. — **Egerben:** Schuttágy J. Kölner Lőr. és Buzáth L. — **Eperjesen:** Isépy Gy. — **Ersekújvárott:** Conlegner J. — **Gyöngyösön:** Mersits N. — **Győrött:** Lehner F. — **Husztón:** Keresztes N. — **Jászberényben:** Teschler E. — **Kapozvárt:** Kecskesy T. — **Karozagon:** Báthory B. — **Kassán:** Kozregtkó A., Wandraschek K., Megay G. és Hegedüs L. — **Késmárkon:** Genersisch C. A. — **Komáromban:** Grötschel Zs. és Schmidthauer A. — **Kun-Madarason:** Jung K. — **Léván:** Boleman Ede. **Losoncban:** Kirchner D. és Plichta L. — **Mező-Berényben:** Baranyi N. — **Mező-Turon:** Borbás J. — **Miskolcban:** Dr. Csáthy, Szabó és Mayer R. gyógyszer. — **M-Szilgeten:** Héder L. — **Mitroviczon:** Kerstonoschitz A. főnáll. — **N-Kanizsán:** Prager Béla és Belusz J. — **N-Károlyban:** Sötér J. — **N-Körösjön:** Medveczky Gy. — **N-Szombaton:** Pántotsek R. — **N-Váradon:** Huzella M. és Molnár J. gyógy. — **Nyiregyháza:** Korányi J., Szopkó Alfred gyógyszer. és Kovács S. — **Paksban:** Malatinszky S. — **Pécsett:** Sipőcz J. — **Pozsonyban:** Piszatory B. — **Putnokban:** Fekete N. — **Rimaszombaton:** Hamaljár K. — **Rozsnyón:** d. Posch J. gyógyszer. és Hirsch J. N. — **S-A-Ujhelyen:** Gallik G. és Pintér F. — **Sümegen:** Stamborszky L. — **Szabadkán:** Józ J. — **Szathmáron:** Bossin J. Dr. Lengyel M. és Bösörmeúyi J. — **Szegeden:** Kovács A. — **Sz-Fehérvárott:** Braun J. és Dieballa Gy. — **Székelyhidon:** Szabó J. — **Szombathelyen:** Pillich F. — **Tarpán:** Monó J. — **Temesvárott:** Tárcazy J. és Pap J. — **Tecson:** Ágoston Gy. — **Tisza-Lőkön:** Pintér P. T. — **Ujlakban:** Roykó G. — **Tokajban:** Dr. Judász P. — **Ungvárott:** Lám Sándor és Fránkel M. gyógyszer. Speck J., Peltaszky A. és Krausz A. — **Veszprémben:** Ferenczy K. — **Villányon:** Fekete E. — **Zircen:** Tejfel J.

Erdélyország. Kolozsvárt: Valentini A. Wolf J. és Biró J. — **Brassón:** Schuster K. L., Gyertyánffy J. és Verzár. — **M-Vásárhelyt:** Bucher M. — **Segesvárt:** Id. Misselbacher J. B. — **Szászváros:** Rekert E. K.

Ezen kitűnő hatásu, nem eléggé ajánlható gyógytápasz készítője.
Forti László. Lakása: Budap., I. k. vár, Nádor-u. 145.

Mook-féle pipere-gyógyszer!

1848 óta egyedül orvosilag kitűnőnek bizonyult

Mosakodandó

Mook-féle kali-crème-vel,

4 erősségű üvege 1 frt.

Fürdendő

Mook-féle fenyőtű-kivonatban

1 fürdőre való üveg 40 kr.

Mook, Szétküldése legutányosabban. Wien.

A cs. kir. udvari tábori és más gyógytárak szállítója. Fürdők, fűszer, illatszer és diszmiárúk raktárak.

Budapestben kapható **Török József** gyógyszerész úrnál.

!!! Utánzat ellen óvakodni kell !!!

A vadászat

kedvelőit figyelmeztetem jöminőségű, jutányos belőti vadász-fegyvereimre. Kétsövű Lefaucheux fegyver, valódi Ruban-ösövel frt 25, 28, 35. — Kétsövű finomabb damascövűvel frt 38, 40, 50, 75. — Kétsövű Lancaster fegyver. Rubancövű frt 35, 40, 45, 50. — Kétsövű finomabb damascövűvel frt 55, 60, 70, 75. — Fegyverek csoszökök, frt 6.50. 7.50. — Kétsövű kapszis fegyverek frt 12.50, 15, 18, 20. — Werdnl vontesövű ismétlő golyós fegyver, medve, vadkan, szarvas, nagy vadászatra 52 frt. — Patronok. Cal. 16, 12.

Lefaucheux barna száza	1.50	1.90 frt.
1-ső minőségű zöld száza	1.80	2.20
Lancaster barna száza	1.90	2.30
1-ső minőségű zöld száza	2.10	2.50

Töltény-folytások minden calibéri 1 doboz 200-al 40 kr. — Párizsi három-felét tartalmazó doboza 65, 85 kr.

U! Nagy vadakra Lefaucheux vagy Lancaster-töltényekbe 5 ös golyók doboza 90 kr. — *Flobert fegyverek*, társaságban mulatsággal párosult, nem durranó, golyóval céllövészethez szobában is, söréttel kisebb madarakra, 12, 14, 16, 20, 26 frt. — *Flobert pisztolyok* frt 7.50, 10, 12, 14.50. — *Flobert töltények*, 100 db golyós 50 kr. frt 1.80, sörétes frt 1.50, 2.60. — *Vas cséllábák* kiugró bohóccsal és mozsárral 9 frt. *Vontesövű hatlövétű revolverek* 25 db tölténnyel, sima 5, 7, 9, frt, vésséssel 6, 8, 10 frt. Finomabb kiállításban 10, 14, 18, 20 frt. — 10 lövetű revolverek 25-40 frt. — *Angol Bull-dog* kis formájú erős lövetű revolverek 12, 14, 15 frt. — 10 lövetű biztonsági Lancaster revolver-fegyver 56 frt. — *Revolver töltények* 100 db 7 mm. 2. — 9 mm. 2.50, 12 mm. 3.50 frt. — Lancaster revolver töltények 100 db 7 mm. 3.20, 9 mm. 4.50, 12 mm. 5.20.

A vadászat egyéb kellékei. Lefaucheux és Lancaster töltő készülékek 1.50, 2.40 frt. Becsavaró gépek 3.75, 5 frt. Gyutacs beillesztők frt 1, 2-85. — Töltény kivonók 50 kr., frt 1, 1.25. — Tölténytartó övek frt 2, 3-50, 5. — Töltény-táskák kemény sárga angol bőrből frt 8.75, 12 frt. Vadász-táskák, vízhatlan kelméből, chagrin, borju és bagaria bőrből, frt 3.50, 4.50, 6, 8, 12 frt. nagyok nyulzsákkal frt 7.50, 10, 14.50. Lőportárak biztonsági fedéllel 1-6 fontnak 2.80-7 frt. — Vadász-kürtök és jeladó sípok 60 kr., 1, 2, 5, 10 frt. — Kutyatanító koral nyakravalók frt 1.20, 1.50. — Kutyavezető zsinórok és láncok 50 kr., 1, 2 frt. Kutyá-ostorok frt 1, 3.50. — Ujvárosi agarászó ostor 4, 10 frt. — *Fegyver-zsákok* 4.50, 12 frt. — Fegyvertokok vagy szekrények egy és két fegyvernek 8, 15 frt. — *Vadász-szék*, bot granátus is használható frt 4.20, 6, 10 frt. — *Berendezett pinzetek* 3, 5, 8 üvegnek frt 9, 10.50, 13.50. — *Vadász tapló-sapkák* 1 frt, posztóból zölddel beszege frt 1.70.

Vadász-disztárgyak természetű szarvas, őz, róka, vaddisznó és egyéb állatejék egész és fél nagyságban. 4.50, 7, 9, 15, 40 frt.

Lovagló eszközök. Angol nyeregek disznóbőrrel frt 15, 20, 25, 35. — Angol kantárok frt 4.80, 8.50, kengyelvas szijjak frt 2.50, 3.60. Kengyelvasak frt 1.60, 2.50; zablák frt 1.80, 3.50; trenzli 50 kr., 1 frt; kötőfékek frt 2.50; sarkantyúk 80 kr., felesaltható 2 frt; rhinoceros lovagló-intézei vesszők 70 kr., frt 1.20, 2.50; lömértékek 90 kr.; rugany ló-lábmertők frt 2.25; istálló lámpások erős domboru üveggel olajnak, tűzmentes frt 1.70, 2.40, 2.90. — Lovaglasi gamáschnik rugany, frt 3.50, fekete és sárga bőrből frt 4.50, 7.50.

GUMI az ösmert párisi czikkék szemelyes oltalomra, házi szükségletre és betegek ápolására. — *Vizmentes eső-öltönyök* mind a két oldalon horhatók, ujakkal és fejfedővel frt 10, 10.50 ll. — Bő kocsizó és lovagló kőpenyek, erős bélessel frt 14.30, 15.75, 17.25. Világos és drapszínű kocsizó kőpenyek frt 18, 19, 21.

Levelbeni próbamegrendeléshez az új kiegészítők mellékeltek, meg nem felelő tárgyakat vissza vesz

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-utca 1. szám.